N^{RO} 98.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI

w WILNIE V. S. 8 GRUDNIA 1800 ROKU W SOBOTĘ.

z Wiednia 6 Grudnia.

Ponieważ naywiększe ofiary czynione dotad przez Cesarza Jmci, nie mogły ziednać pokoiu wiernym iego poddanym, a nieprzyiaciel na d. 13 Listopada w Niemczech i we Włoszech razem zapowiedział koniec broni zawieszenia, przyszło więc z obustron do rozpoczęcia krokow nieprzyiaznych. Gdy iuż 15 dniowy czas po wzaiemnym ostrzeżeniu upływał, główno kommenderuiący armią Austryacką w Niemczech Jan Arcy Xiąże, regimenta wszystkie zgromadził, chcąc bydź gotowym do zniszczenia zamysłow Wodza Francuzkiego. D. 28 przybywszy do Massing, 36 godzin fpoczywał, czas daiąc artylleryi i bagażom do zciągnienia drogami w tey roku porze trudnemi. D. 29 stanoł Arcy Xiąże w Neumark, i wiadomość odebrał, iż nieprzyiaciele od Munich ku Haag i Wasserburg postępuiąc attakowali nasze forpoczty, które im oprzeć się nie mogły. D. 30 armia przykry marsz odprawiła do Ampfing, którą postrzegłszy w kolumnach zbliżaiącą się Ney Francuzki Generał, cofnoł się ku lasom pod Haag. Dnia poprzedzaiącego nieprzyiaciel straże Austryackie pod Wasserburg napadłszy, przymusił następować do fzańcow, z których wychodzący ogień armatny wstrzymał zapędy Francuzow; Arcy Xiąże fam ich attakować nazaiutrz przedsięwzioł.

Jakoż d. 1 Grudnia dobrze uwiadomiony o stanowisku nieprzyiacielskim, z Haun ruszył trzema kolumnami. Na wzgórkach stoiąc Francuzi bronili się z naywiększym uporem, podchodzących kilkakroć odparli, nakoniec po 10 godzinnym walczeniu zwycięztwo Austryakom przyznać musieli biiąc na odwrót, w którym 6 armat, 800 ieńcow im zabrano. Nazaiutrz Arcy Xiąże wkroczył do Haag, zkąd nieprzyiaciel nocą wyszedł ku Hohenlinden; w pogoni ieszcześmy 50 ieńcow zagarneli. Arcy Xiąże wychwala waleczność regimentow: Lascy, Vecsay, Beniowski, Peterwaradin, artylleryi; z Generałow dystyngwował się Loeppert który straż przednią w ogień prowadził. Z naszey strony klęska późniey doniesiona będzie. Tym czasem Francuzi zewszząd ustępuią ku Munich. Generał Kienmayer z dywizyą fwoią przyłączył się do armii po bitwie. Graf Klenau przeszedłszy na prawy brzeg Dunaiu, zabrał niemało ieńcow, wszedł do Ratisbony i Straubingi. Generał Mecsery w Landshut w niewolę zabrał 3 Officyerow i całą grenadyerow kompanią. Nieprzyiaciele którzy niedawno ku Wasserburg postąpili, cofaią się do Ebersperg. Donosi Arcy Xiąże o rozpoczętych czynnościach woiennych nad Menem po między Generałami Simbschen i Augereau; woyska Moguncki w pierwszey utarczce 60 Francuzow z iednym Officyerem zagarneły.

Cesarz imć od kilku dni iest zdrowia słabego, do armii nie wyiechał, i podobno nie rychło uda się do obozow Bawarskich. Toż famo twierdzić możemy o Arcy Xiążęciu Karolu, który pilnie się zatrudnia formowaniem wiadomego w Pradze legionu. O marszu Węgierskich Insurgentow nic nowego.— Zbliżenie się Passwana Oglou do granic Wołoszczyzny niemałą trwogę fprawiło między kupcami narodow postronnych, którzy w Bukareście towary maią złożone; uspokoiło się wnet wszystko, gdy Hospodar Morousi uroczyście Konsulow zapewnił, że wszelką fzkodę gotow iest z własnego grosza nadgrodzić. Ztąd wnosić chcą niektórzy, iż Basza Widdinu musiał ponieść klęskę w bitwie z woyskiem Sułtana Wielkiego, który teraz ruszył potęgę wystarczaiącą na poskromienie rokoszanow— Od Hrabiego Cobenzl Dwór często goncow odbiera; mamy nadzieię wkrótce tego Ministra oglądać w naszey stolicy. — W Prowincyach dziedzicznych kazano ieszcze wybrać 40 tysięcy rekrutow.

z Londynu 28 Listopada.

Tierney dnia wczorayszego imieniem Oppozycyi powstał w Izbie niższey Parlamentu przeciwko Ministrom, mianowicie pierwszemu z nich P. Pitt, którego rządy porównywał z administracyą Oyca iego Hraffa de Chatham. Ten mąż nieśmiertelney pamięci godzien; fą słowa P. Tierney, prowadził 7 letnią z Francuzami woynę, na którą wysypał narod 111 millionow FS; fyn na 8 letnią woynę długu iuż zaciągnoł 200 millionow. Utrzymywała w tenczas Wielka Brytannia lądowego woyska 76 tysięcy; dziś utrzymuie 140, nie licząc ogromnieyszey nad tę liczby ochotnikow zbroynych i milicyi. Zdobyliśmy na 7 letnięy woynie Canadę całą, Florydę, Cubę, Martinikę, Guadalupę, wiele innych wysp Antylskich, Pondichery, wszystkie osady rozległe, które Dupleix podbił dla narodu Francuzkiego w Indyi Wschodniey; założyliśmy grunt Angielskiey tam potęgi; że nic nie wspomnę o posiłkach danych Fryderykowi Wielkiemu, i sławie iakiey Angielskie woyska nabyły w Niemczech walcząc fzczęśliwie pod fprawą Xiążęcia Ferdynanda Brunświckiego. Tu ieszcze przydać by należało zaięcie wysp Manilskich, zdobycie Belle isle, ratowanie Portugallii skuteczne przeciw Hiszpanom. Słowem wyiowszy kilka przegranych w Canadzie, kapitulacyą w Closter Seven, i mniey pomyślne wyprawy na Rochefort i S. Cast, zawsze tryumfowali Anglicy.

Nie można powiedzieć żebyśmy w teraznieyszey woynie zwycięztwa nieznali. Daią chwalebne świadectwo: Lord Hove pod Ouessant, S. Vincent pod Cadix, Lord Duncan na brzegach Batawskich, Nelson w Abukir gromiący nieprzyiacioł narodu. Trzymamy zdobytą Martynikę, S. Lucią, Trinitadę, Surinam, Przygórek dobrey nadziei, Ceylan, wyspy korzenne, wszystkie Francuzow i Hollendrow osady na lądzie Indyiskim; w Europie nakoniec Minorkę i Maltę. Lecz z drugiey strony nie małe nam klęski zadano. Utraciliśmy zdobytą Corsykę, Guadalupę, S. Domingo, Toulon; woyska nasze nie potrafiły obronić Niderlandu i Hollandyi, ani też odzyskać utraconey; bolesno iest wspomnieć przegrane pod Blankemberg, w Portoricco, Teneriffie; fatalną wyprawę do Quiberon; nieskuteczny attak Cadix i Ferrolu. Podbiliśmy w Indyi Królestwo Mysore; nieprzyiaciel Egipt posiada. Porównawszy tym fposobem klęski i zwycięztwa, wniosł P. Tierney, że Ministrowie rządzić narodem nie zdolni w czasie woyny długiey i nad inne kosztowney, nie powinni dłużey zostawać na urzędzie. Nie zgodziła się na to izba; wszystkie propozycye pomienionego Reprezentanta odrzucono większością głosow 157 przeciw 37.

Rząd nasz obawiaiąc się podobnego iak w

przeszłym roku przerwania kommunikacyi z narodami w Europie lądowemi, gdy rzeka Elba dla lodow do żeglugi nie ſposobną była, kazał podczas następuiącey zimy utrzymywać kilka pocztarskich statkow w Bremerlehe przy uściu rzeki Weser. — Wszystkim Officyerom woysk pod Kapitanem Popham na taiemną wyprawę przeznaczonych zalecono znaydować się na okrętach. — Admirał Bikerton kommenderować będzie eskadrę na brzegach Egipskich i Syryiskich krążącą; Sidney Smith po nadgrodę za usługi znakomite powraca do Oyczyzny; ma naprzod otrzymać stopień Admiralski; nigdy albowiem Officyerow niższey rangi nie wynoszono na dostoyność Parowską. — Listy pisane z flotty Lorda Keith rozumieć każą że General Abercromby na czele 16 tysięcy żołnierza popłynie do Egiptu; zostawiwszy w Malcie te regimenta, które według kapitulacyi za Europą służyć nie ſą obowiązane. Nie kazdy iednak wierzy Egiptskiey wyprawie, dziś zwłaszcza, gdy nieomylną pewność mamy, że woyna między Cesarzem Jmcią i Francuzami znowu się rozpocznie; w takim razie General Abercromby może bydź użytym pożytecznie na ratunek zprzymierzeńcow naszych.

Niedościgłe są politykow taiemnice. Pierwſzy Konsul Buonaparte nie raz oświadczył ustnie i na pismie, że Austryaccy Ministrowie przyrzekli z nim pisać traktat oddzielny, jeżeli Wielka Brytannia po wezwaniu przyiacielskim do Kongreſsu należeć nie zechce; przeciwnie nasi Ministrowie oświadczaią głośno w Parlamencie, że Cesarz Jmć uroczystą dał Królowi Jmci obietnicę do żadnych umow z nieprzyiacielem wspólnym sam bez nas nie przystępować. Czasowi zostawimy rozwiązanie tey zagadki. — Wſzystkie rapporta z morza śrzodziemnego w tym się zgadzaią jednomyślnie, że na flotcie naſzey nie było jeſzcze morowey zarazy. — Zboża wiele wprowadzamy codziennie do portow z zagranicy; wielkie za to kupcom nadgrody Parlament postanowił; jednak cena onego bynaymniey nie zpada; owſzem temi dniami wór pszenicy Amerykańskiey i Baltyckiey według dobroci gatunku, 10. 15, i 25. ſzylingami drożey przedaią. Na morza północne wysłalismy więcey 400. statkow dla zabrania zboża i inney żywności; zaſzłe odmiany, włożony po wielu portach sekwestr, nie każe się spodziewać prędkiego powrotu. Dziś w naſzey stolicy pospolite są zakłady 4. przeciw 1., że przed nowym rokiem Anglia z Francyą pokoiu nie podpiſze; o czym nikt prawie nie wątpi; oprocz tych którzy stawią zakłady

Dla powſzechney wiadomości wypisuiemy tu imiona miast Irlandzkich, które maią sobie nadany przywiley wybierania Reprezentantow na Parlament połączonych Unią narodow: Waterford, Limerick Belfast, Drogheda, Carrikfergus, Neury, Kilkenny, Londenderry, Gallway, Clonmell, Wexford, Youghal, Bandorbridge, Ardmagh, Kinsale, Lisburne, Sligo, Catherburgh, Ennis, Dungarvon, Downpatrick, Colereine, Mallow, Athlone, Newrofs, Tra ee, Cashel, Dungannon, Portalington, Cork, Dublin, Uniwersytet Dubliński. — Cośmy wyżey mówili o naſzey flotcie na morzu śrzodziemnym, toż samo twierdzić możemy o wyspach Jersey i Guernesey; żadnego tam podobieństwa nie widać do morowey zarazy. — Codzienne dziś prawie przychodzą wiadomości o wzrastaiącym zuchwalstwie naſzych rozboynikow, którzy iuż bardzo wiele poczt: wozow rozbili. — O zaięciu Batawskiey osady Curaçao odebrała rapport Admiralicya; lecz dotąd nie ogłosiła; zdobycz miała bydź bardzo znaczna; w porcie znaleziono 60. rozmaitych statkow; niektóre bogato ładowne. Odnawia się pogłoske, że Generał Francuzki Victor Hughes jest w liczbie jeńcow. — Od flotty Admirała Harvey pod Brestem krążącey nic nowego.

Emigrantom Francuzkim którzy do Oyczyzny chcą powracać, rząd naſz pasportow nie odmawia, pod tym jednak warunkiem, ażeby tu niepowracali. — Powiadaią że niektórzy Parowie przełożyli Królowi Jmci potrzebę odmiany Ministrow. Między innemi do rady ma wezwać Monarcha Lordow Moira i Scheffield. — Sąd Królewski w Dublinie iuż wzmiankę uczynił o wiadomym Napper Tandy; wnosić ztąd możemy, że jego interes wkrótce ukończony będzie. — Prezydent Adams ogłosił handel wolny bez określenia żadnego między Stanami Ameryki północney i wyspą S. Domingo. — Statki które artylleryą dla Portugalczykow prowadzić miały, rozbroić kazano. — Z Niemiec donoſzą, że Generał Pichegru wkrótce zgromadzi woysko 40. tysięcy żołnierza wynoſzące na żołdzie Angielskim, i na czele onego sam stanowſzy przeciwko Francuzom dokazywać będzie.

z Paryża 28. Listopada.

Dnia wczorayszego biegała w mieście pogłoska o maiącym nastąpić przedłużeniu broni zawieszenia; o wydaniu w zakład Mantui, Peschiery, &c lecz podobno prędzey usłyszemy o rozpoczętych krokach nieprzyiaznych. Tym czasem nie wiadomo dla iakiey przyczyny, kraiowe papiery nagle podniosły się kilko procentami. Część leibgwardyi Konsulowskiey w drogę ruszyła; dzień w którym wyiedzie Buonaparte, naznaczony ieszcze nie iest; wkrótce ma udać się do armii Włoskiey z Ministrem woiennym Berthier, który znowu przyimie kommendę naywyższą; Brune do inney wyprawy ma bydź użytym. Berthier dziś pierwszemu Konsulowi prezentował starego Francyi Marszałka Rochambeau, i syna iego Generała. Pierwszy pod czas woyny Amerykańskiey, i na początku teraznieyszey woyskom naszym hetmanił. — Generał Clarke z Lunewille telegrafem wezwany tu przybył. Niektórzy to maią za dowod, że kongres potrwa nie długo; na mieyscu iego Harville obioł kommendę, i nie mieszkaiąc garnizonowi do Dijon kazał pospieszać; po wyiściu albowiem z tego miasta dywizyi Generała Murat do Piemontu, inną od 20 tysięcy w iak nayprędszym czasie zgromadzić kazano, która ma bydź rezerwą dla Macdonalda w Grisonach i Szwaycarach dokazuiącego.

Rządcy RPtey S. Marina pisali niedawno do Fizyka i Senatora Monge, prosząc ażeby narod ich polecał względom Konsula Buonaparte. Chciał, powiadaią, kraiu nam przyczynić; lecz obralismy przy ubóstwie niepodległość i wolność, którą nam przodkowie od 13 wiekow podali. — Wyrachowano teraz dokładnie, iak straszliwą klęskę poniosła Andaluzya przez morową zarazę. W Cadix z 68 tysięcy mieszkańcow umarło 16 tysięcy: w Sevilli z 80 t. 30 t; na wyspie Leon z 35 t. 8 t. w Porto S. Maria z 25 t: 6 t; w S. Lucar z 18 t 4 t; w Port Real z 10 t. 3 t; w Chiclana z 10 t. 3 t; w Rota z 6 t. 1500; ogułem z 279,000. mieszkańcow umarło iuż 80 tysięcy; na tym nie koniec; iednakże według naypóźnieyszych rapportow zmnieysza się codziennie niebespieczeństwo. Dla tey podobno przyczyny przyieżdżaiących z Hiszpanii kuryerow do Francyi teraz przyimować zaczęto; czego dawniey nie czynilismy bez scisłey kwarantanny. — Za rzecz pewną mamy, że Elektor Jmć Bawarski chce pokoy oddzielny z RPtą podpisać, idąc za przykładem tylu innych Xiążąt Rzeskich. Od Xiążęcia Jmci de Wurtemberg Stuttgard przybył goniec do Konsula.

Jeżeli odebrana z Londynu wiadomość o podaney przez Parow prozbie do Króla względem odmiany Ministrow prawdziwą będzie, woyna świat niszcząca rychło koniec weźmie. — Pierwszy Konsul Adjutanta ſwoiego Lemarrois dziś z taiemnym zleceniem wysłał do Mediolanu. — Arcy Biskup Spina imieniem Oyca S. traktuie względem przywrócenia do Francyi religii starożytney. Lucian Buonaparte, iak rozumieią niektórzy, będzie długo posłować w Madrycie; poprzednik Alquier zasiądzie między Senatorami, lub zostanie Prefektem. — Generał Clarke na naprawę i ozdobę w Lunewille zamku wydał 500 tysięcy liwrow; ogromnieyszey ſummy nie będzie żałował narod, ieśli tym ſposobem pokoy dla siebie przybliżyć zdoła. — Szacowny gabinet historyi naturalney, własny niegdyś Kawalera Maltańskiego Dolomieu, który dziś w więzieniu Messińskim iest zamknięty, Anglicy w Valetta znalazłszy, w całości do Toulonu odesłali. — Pięć krzeseł wakuie w Senacie naszym; Kandydatami do nich bydź maią: Massena. Carnot, Ruffin w 7 wieżach

Constantinopolskich zamknięty, La Fayette, Valence, Hedouville Generałowie, Alquier, Lareveillere Ex Dyrektor, Gregoire Biskup. Zgromadzenie prawodawcze liczbę sędziow pokoiu w narodzie całym postanowiło zmnieyszyć od 6 tysięcy do 3600.

Generał Murat wyiechał do Włoch. — Pierwſzy Konsul bardzo długo i z oświadczeniem przyzwoitych względow rozmawiał z Marſzałkiem Rochambeau; dwóch on tylko ma kollegow pozostałych w życiu, Seguier, i Broglio. — Słychać że w Luneville, jesli przedłuży się Kongres do iakiego czasu, nsywięcey traktować mamy o nadgrodzie tym Xiążętom Rzeskim należney, którzy własnosć tracą na lewym brzegu Renu Francyi ustąpioną.— Przed kilko dniami zgromadzili się w naſzey stolicy Chirurgowie, ktorzy wchodzili do dawnieyſzey Akademii; zamyslaią podobno wskrzesić zgromadzenie swoie — Buonaparte wysłał powtórnie trzech Stanu Konsyliarzow Regnier, S. Cyr, Najac do zgromadzenia prawodawczego, z doniesieniem, w jakim dziś stanie jest narod Francuzki; obſzerną miał mowę Regnier wyliczaiąc dzieie rządowe w r. RPtey 8; nic jednak więcey nie powiedział nad to, cosmy w treści wyięli z mowy Konsyliarza Champigny. Przydał tylko na końcu, że rząd postrzegłſzy omylone nadzieie swoie, w przywróceniu prędkiego pokoiu, usiłuiey woynę popierać będzie, ażeby nadgrodził stratę czasu kilkomietięcznego, który upłynoł na niepożytecznym broni zawieſzeniu. Nie odbiega Konsul od ugody sprawiedliwey; lecz oraz propozycye do niey licznym żołnierzem wspierać będzie.

Generał en chef Moreau w Luneville rozmawiaiąc z Graffem Cobenzl, wypytywał się ciekawie o Arcy Xiążeciu Janie, z którym walczyć zaczyna. Gdy zaś Posłowi oświadczył, iż się spodziewa Cesarza Jmci skłonnym znaleść do pokoiu, przez zerwanie związkow z Anglią, która woynę przedłużyć umyśliła; odpowiedział Hrabia; iż Cesarz Jmć to wſzystko uczyni, cokolwiek z dobrem poddanych jego i honorem korony zgadzać się będzie. — Laplace Matematyk dziś obrany Prezydentem Senatu.

z Auszpurga 23. Listopada.

Dziś rano Szef ſztabu Deſsoles udał się do Munich, wyiechali za nim wſzyscy Offi yerowie; korpus grenadyerow załogą stoiący ruſzył do Bawaryi; z cyrkułu Szwabskiego półbrygady zbliżaią się krokiem spieſznym do teatru woiennego; słowem wſzystko znać daie o bliskim rozpoczęciu krokow nieprzyiaznych. Dziś jednak napisał do Magistratu naſzego Francuzki kommendant, iż Deſsolles ma nadzieię zachować pokoy, i za dni 8. z główną kwaterą tu powróciwſzy czekać na podpisanie traktatu. Generał en chef Moreau dziś wieczorem przybył z Paryża i nie mieſzkaiąc poiechał za obozem. Rekwizycye i kontrybucye wybiera teraz nieprzyiaciel za pomocą exekucyi woyskowey. Jeżeli przyidzie do zerwania armisticium, nie taią się Francuzi, że Macdonald i Murat całą potęgę przeciw Tyrolowi obrócą; podbicie tego kraiu zbliżaiąc nieprzyiaciela do innych Prowincyi, poda onemu sposobność przecięcia kommunikacyi między armiami Austryackiemi, które we Włoſzech i w Niemczech dokazuią.

z Rzymu 6. Listopada.

Ociec S. chcąc dopełnić znacznie uſzczuploną liczbę Kardynałow, postanowił wkrótce wielką uczynić promocyą; iuż niektórzy z Prałatow ostrzeżonemi zostali o bliskim wyniesieniu na tę dostoyność; jest ich jak słychać 10. Arcy Xiężniczka Maryanna od kilku tygodni bawiąca w Spoletto, wyiechała do Ankony, ztamtąd morzem do Triestu. Bywſzy Mistrz Maltański Baron Hompesch przybył do Loretta. Pius 7. rozwiązał w Panstwie Koscielnym rząd tymczasowy.

z Florencyi 7. Listopada.

Przed kilko dniami dywizya woysk Austryackich zbliżyła się do Pesaro, i miasteczko Novillara osadziła. Uwiadomiony o tym Generał Calvin roskazał Francuzom ustąpić z pomienionego miasta; gdy iuż do Ceseny przyciągneli, za powtornym roskazem znowu powrócili do Pesaro. Dupont domaga się koniecznie, ażeby Liworna 250. tysięcy piastrow zapłaciła.— Tenże wydał do całey Toskanii surowe zalecenie, ażeby wſzyscy obywatele broń wſzelką oddawali pod karą śmierci w 24. godzinach. Kommenderuiącym Officyerom przepisano, ażeby ściśle przestępcow śledzili, odsyłaiąc do Florencyi, gdzie na nich czeka ustanowiona Kommiſsya woyskowa. To uczyniwſzy Dupont wyiechał do główney armii, która się gotuie na zagaienie nowey zimą kampanii. Miollis mieysce jego zastąpił. Do Ankony i Triestu morzem przybyło bardzo wiele woysk Niemieckich; liczą 18. tysięcy żołnierza Kontrybucye bardzo uciążliwe płacić musiemy Wieśniacy z okolic Arezzo, Romanii, i Urbinu zgromadzeni, grożą rozpoczęciem woyny domowey. Legacya Angielska znayduie się dotąd w porcie S. Stefana; tamże zbiegło się bardzo wiele znacznieyſzych Toskańczykow, którym Anglicy nic nie odmawiaią w potrzebie; trzymaiąc kilka okrętow zupełnie gotowych do żeglugi, jesliby snadź Francuzi miasto zaiąć chcieli.

z Bononii 5. Listopada.

Generał Dupont kommenderuiący prawym skrzydłem armii Włoskiey, z całym onego ſztabem przybył do nas; wkrótce półbrygady Francuzkie wychodząc z stanowisk swoich w pole ruſzać zaczeły. Xiąże d' Aosta z małżonką swoią w Portoferraio siadł na okręt, i do Sardynii odpłynoł; udało się w tę podróż wielu Panow Piemontskich. Wkrótce podobno Król Jmć Sardyński opuſzczaiąc Państwo Kościelne powróci do pomienioney wyspy. Przed tygodniem w Tolentino dało się uczuć trzęsienie ziemi; trwoga między obywatelami wielka, ſzkody żadney.

z Mediolanu 23. Listopada.

Obchodziliśmy się uroczyście doroczną pamiątkę odmian w rządzie narodu z Cisalpinami zprzymierzonego sprawionych przez Konsula Buonaparte. Paradowały wſzystkie woyska; i gwardya narodowa pod bronią staneła. Brune choruie; zastępuiący mieysce jego Oudinot miał rzecz do żołnierza; wieczorem bal, illuminacye, teatra wſzystkim otwarte. Francuzi w nieustannym poruſzeniu. Dywizye Rochambeau i Gardanne od nadbrzeżow Addy zmierzaią do Piemontu. Minister pełnomocny Petiet wyiechał do Toskanii. Niedawno prezentował się rządowi naſzemu Prosasco deputowany od narodu Piemontskiego. Administratorowie Departamentu Reno, Bononii, urząd stracili za niewybranie podatkow na utrzymanie armii przeznaczonych. Spodziewamy się wkrótce widzieć rozpoczęte we Włoſzech kroki nieprzyiazne z Austryą. Arcy Biskup Mediolański powrócił do swoiey owczarni.

z Turinu 8. Listopada.

Rząd tymczasowy coraz nowe odezwy wydaie zachęcaiąc mieſzkańcow, ażeby się spokoynie zachowali. Po wſzystkich miastach zalecono kommendantom pilne mieć oko na osoby podeyrzane; niektóre do areſztu poſzły. Biega pogłoska, że Piemont nowe podatki płacić zacznie, które ogułem wyniosą blisko 10. millionow liwrow; to jest 4. milliony podatku gruntowego; tyleż dać powinni obywatele maiący dochodu nad 4. tysiące, etc. Zboże u nas bardzo drogie; rząd usiłuie, abyśmy przynaymniey nie doznawali niedostatku.

z Berne 20. Listopada.

Prezyduiący w radzie wykonawczey Zimmerman doniosł zgromadzeniu prawodawczemu, iż poselstwo O. Glaire w Paryżu wzieło skutek pożą-

dany. Cóżkolwiek między Austryą i Francyą nastąpi, Szwaycarowie zachowamy, niepodległość narodu naszego; a co także niemałym dla zniszczonych jest dobrem, neutralność podczas woyny Konsul Buonaparte pozwala na zniszczenie traktatu odpornego i zaczepnego, który w 1798. podbiwszy mocą oręża wszystkie Cantony, Dyrektorowie nam podpisać kazali. — Woyska Francuzkie zgromadzaią się w znaczney liczbie do Voralbergu i Grisonow.

z Bremy 27. Listopada.

Woyska Pruskie d. 23. wkroczyły do Cuxhaven w liczbie 1800. ludzi regimentu piechoty Schladena, za którym szła dywizya jazdy, i batterya cięższey artylleryi; natychmiast odesłano straż mieyską, która się składała z Hamburgskich żołnierzy, przyrzekaiąc jednak utrzymywać straż przydaną dla Senatora i rządcy Hamburgskiego. Kommendant Pruski zaręczył wolność zupełną handlu, któremu z swoiey strony nie ma czynić żadney przeszkody. Angielskie okręta, fregaty, i inne statki, które się w bliskości znaydowały, widząc wchodzących do miasta Prussakow, uszykowały się linią przed portem, otworzyły strzelnice swoie, i wszelką gotowość uczyniły do dawania ognia. Jeżeli Prusacy nad brzegiem morskim zakładać batterye zechcą, lękać się wypada bombardowania. Wkrótce do Cuxhaven przybyć ma eskadra z okrętow Duńskich złożona.

z Hamburga 4 Grudnia.

Ritzebuttel iest Powiat mały; do miasta naszego z dawna należy, rozciąga się do morza wzdłuż Elby, przy którey uściu mamy port Cuxhaven. To wszystko żołnierzem swoim osadzili Prusacy; prawdziwe okoliczności zdarzenia ważnego opisuiemy. Wiadomo, iakim sposobem okręt Pruski drzewem ładowny, żabrany przez Anglikow, dla wiatrow przeciwnych tu zawinoł. Na kilkakrotną rekwizycyą Ministra Dworu Berlińskiego Senat starał się usilnie, i był tak szczęśliwym, że Anglicy statek właścicielom powrócili. Mielismy nadzieię, że Król Jmć Pruski nie zechce osadzać własnych dzierżaw Hamburga żołnierzem, iak przed oddaniem onego okrętu zagrażał. Stało się iednak inaczey; spokoyni iesteśmy względem losu naszego, maiąc obietnicę, że niepodległość miasta, rząd, własność, i kommunikacye z narodami postronnemi handlowe nietknięte zostaną. Toż samo oświadczył kommendant woysk Pruskich, gdy zabierał Cuxhaven i Ritzebuttel.

Od brzegow Menu 1 Grudnia.

Armia Generała en chef Moreau dziś iest rozłożona iak następuie: skrzydło prawe pod sprawą Generała Lecourbe złożone z dywizyi Molitor, Montrichard, Gudin, zaymuie wyższą Szwabią i Bawaryą, ma ciągnąć na Saltzburg i Tirol. Skrzydło lewe któremu przywodzi Grenier z dywizyami: Ney, Legrand, Richepanse, zaymuie brzegi Dunaju: Centrum pod kommendą Generała en chef liczy dywizye Decnen, Leclerc, Bastoul, zbliżone iest ku brzegom Inn rzeki. Naostatek korpus oddzielny pod Generałem S. Suzanne z dywizyami Laborde, Collaud, Souham zastępuie Powiaty Niemieckie od uścia Rednitz do Menu, aż do Altmuhl. Armia Francuzko Batawska Generała Augereau w liczbę nie wchodzi. Ten marszem forsownym wkracza w głąb nieprzyiacielskich kraiow; iuż z Aschaffenburga wyszedł; dywizye ciągną po obu brzegach Menu; ta która przez Spessart przechodziła, iuż znaydować się musi w okolicach Wurtzburga. Szef Sztabu Andreossi, Szef brygady Augereau brat Generała nie dawno przybyli do obozu. Duhesme doniosł w rapporcie, iż Moguntczykowie przyrzekli dobrowolnie ustąpić z Aschaffenburga, przy końcu armisticium, czekaiąc ich wyiścia Batawowie stali spokoynie przed miastem; 1500 nieprzyiacioł nagle czyniąc wycieczkę, kilkadziesiąt ludu w niewolę zagarneli. Przybiegł Podpółkownik Caulard na czele 200 huzarow i utarczkę zaczoł; przyśpieszyło z pomocą 300 strzelcow; tak więc Batawowie Moguntczykow odparli; Caulard raniony z 3 żołnierzami.

Magistrat miasta Wilna, odebrawszy zalecenie Taynego Konsyliarza Litewskiego Cywilnego Gubernatora i Kawalera Jaśnie Wielmożnego Fryzella, nakazuiące aby Magistrat installował w mieście tuteyszym Wilnie Tenutora poczty na sześć lub na trzy lata; od daty nowego następuiącego 1801 Ru w skutek czego przez ninieyszą publikacyą Magistrat daie wiedzieć wszystkim, którzyby życzyli na stacyi Wilenskiey utrzymywać pocztowe konie z dostatecznym uprzężem, doskonałemi woźnicami czyli postylionami, letniemi i zimowemi powozami, oraz z tym wszystkim Cokolwiek do porządnego utrzymywania konney i obywatelskiey poczty należy, aby ci w dniach 10. 12. i 17. teraźn: 1800 R. Msca Decembra na Ratusz dla zawarcia na publicznym targu trzy-letniego lub sześcio-letniego kontraktu do Wileńskiego Magistratu przez podać się powinne na pismie prośby czyli oświadczenia zgłaszali się, i razem aby dowody pewności niezawodney, że dotrzymaią warunkow, do iakich zawrzeć się maiącym kontraktem obowiązanemi zostaną, składali, Magistrat rekwiruie. — Decembra dnia 7 1800. Ru.

w Roku 1800. Msca 9br: 28. dnia zbiegło trzech Ludzi wykradłszy pieniądze, srebro, i Ruchomość, z maiętności Jatelun Pttu Trock:, odległey, od miasta stolecznego Wilna, pół 4tey mili, przy gościńcu Kowieńskim maiącey położenie. Pierwszy na imie Józeff Wierciński Szlachcic z Pttu Tr: maiący lat 16. urody małey, słuchu tempego, twarzy pociągławey, nosa pociągławego, włosow świa-tło-rusych, głowa werżett wystrzyżony z kosą, nog i chodu niezgrabnego. — Odzienie na nim surdut ciemno szaraczkowy, sukna Fran. Boty rybie, Czapka granatowa, z siwym barankiem okładana wąska, Spodni i Kamizelek kilkoro.— Kurtka i Frak sukna ciemno zielonego z kołnierzem ponsowym axamitnym. — Drugi Tomasz Malinowski maiący lat 22. urody srzedniey, twarzy pociągławey bladey, nosa szerokiego, oczu szarych, włosow swiatło rusych zapuszczonych, rękę lewą ma skaleczoną. Odzienie na nim: Surdut nowy sukna światło zielonego z guzikami stalowemi, Płaszcz zielony, spodnie drylichowe w prom: długie, Boty palonego rzemienia, i drugi surdut barszczowy, Kamizelka płócienkowa w paski; niedawno zbiegły z kordonu Pruskiego. Trzeci Grzegorz Jakubowski maiący lat do 30 urody sporey, twarzy okrągłey rumianey, nosa małego, włosow ciemno rusych kędzierzawych; mówić może po Rusku i po Polsku. Odzienie na nim. Spodnie i siermięga samodziałowe, kapelusz okrągły, pas Łosi z klamrą mosiężną; był on w woysku Pruskim.

Regestr przez nich rzeczy skradzionych.

1mo. Monotą i Rublami sto kilkadziesiąt Rubli.

2do. Łyżek srebrnych stołowych kilka pod literą BK.

3tio. Surdut sukna kosmatego ciemno zielonego z guzikami i potrzebami tegoż samego koloru.

4to. Czuyka pół sukienna w paski z niebieskim kołnierzem, i dalsze ruchomości w chustach, i bieliźnie.